

Proiect cofinanțat de Uniunea Europeană din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

AP6 – Educație și competențe OT 10: Efectuarea de investiții în domeniul educației, al formării și al formării profesionale în vederea dobândirii de competențe și a învățării pe tot parcursul vieții / OS 6.7/6.9/6.10

Beneficiar: Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară Cluj-Napoca

Educație și formare competitivă pe piața muncii – EduForm – cod MySms 121643 / Contract de finanțare POCU/320/6/21-121643

ANALIZA PIEȚEI MUNCII

Criza provocată de pandemia COVID-19 și impactul suferit printr-o deteriorare bruscă și aproape generalizată a contextului macroeconomic și mediului de afaceri, au afectat sever echilibrul extrem de fragil al pieței muncii din România, sub acțiunea unor influențe divergente, la confluența dintre factorii determinanți ai cererii și ofertei de muncă.

Tabloul referitor la ocuparea forței de muncă se reconfigurează permanent datorită schimbărilor structurale, determinate în mare măsură de tehnologie și de globalizare. Însă din punctul de vedere al rezultatelor obținute pe piața muncii și al diferitelor aspecte ale vieții profesionale a cetățenilor europeni există și alți factori cu implicații foarte importante, cum ar fi schimbările demografice și noile modele de afaceri.

Odată cu adoptarea Strategiei europene privind ocuparea forței de muncă în 1997, statele membre s-au angajat să stabilească un set de obiective și scopuri comune ale politicii de ocupare. Scopul principal este crearea de locuri de muncă mai numeroase și mai bune în întreaga UE. În prezent, politica de ocupare a forței de muncă face parte din strategia de creștere Europa 2020 și este pusă în aplicare prin intermediul semestrului european, un proces anual care promovează coordonarea politică strânsă între statele membre ale UE și instituțiile UE.

Activitatea Eurofound

Eurofound oferă informații despre diferite aspecte ale adaptării pieței muncii la schimbările structurale și modul în care această adaptare poate promova în mod optim

Proiect cofinanțat de Uniunea Europeană din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

condiții de viață și de muncă mai bune atât la nivelul statelor membre, cât și la nivel european. Schimbările care au loc pe piețele de muncă, restructurarea organizațională și crearea de locuri de muncă sunt esențiale pentru activitățile din acest domeniu, ca și cercetările privind noile forme de ocupare a forței de muncă. Se acordă o atenție deosebită implicațiilor pentru diferite grupuri, de exemplu pentru tineri și pentru femei.

Principalele contribuții

Activitatea recentă în acest domeniu s-a axat pe problematica disparităților de gen în ocuparea forței de muncă și pe creșterea participării pe piața muncii a femeilor. De asemenea, Eurofound a analizat și noile forme de ocupare a forței de muncă, care diferă de modelul tradițional de ocupare.

O analiză a efectelor pe care le are asupra ocupării forței de muncă reducerea costurilor nesalariale ale forței de muncă pentru angajatori urmărește reformele la nivel de politici adoptate începând cu anul 2008 în statele membre ale UE pentru a stimula cererea de forță de muncă.

Cum arată piața muncii în context pandemic. Munca a 60% dintre români a fost afectată de COVID-19

Pentru aproape 60% dintre românii care sunt în baza de date a platformelor de recrutare BestJobs, eJobs, Hipo.ro și Undelucram.ro, viața profesională a suferit transformări în ultima perioadă, fie că vorbim despre modificarea modului de lucru sau a locului din care își desfășoară activitatea și până la scăderi de salarii sau concedieri, potrivit unui comunicat de presă trimis de reprezentanții platformelor de recrutare.

Pentru 27% dintre respondenți nu s-a schimbat nimic la locul de muncă în ultimele luni, în timp ce, la polul opus, 19% și-au pierdut locul de muncă, 16% sunt în șomaj tehnic, iar 23% și-au văzut fie salariul sau beneficiile diminuate, fie norma de muncă redusă. Reducerile salariale au fost menționate într-o proporție mai mare de manageri, comparativ cu cei în funcții de execuție.

Proiect cofinanțat de Uniunea Europeană din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Domenii precum IT/ telecom au fost afectate într-o mai mică măsură, în timp ce angajații din vânzări, producție/ logistică sau turism/ alimentație au avut de înfruntat provocări de tipul pierderii locului de muncă, șomajului tehnic sau reducerilor salariale.

După starea de panică de la începutul pandemiei, reprezentanții platformelor de recrutare spun că observă o întreagă paletă de emoții în rândul celor înregistrați pe platformele de recrutare. Cel mai puternic resimțite sunt îngrijorarea (46%, mai mult în rândul femeilor), optimismul (40%) și tensiunea (38%). Bărbații sunt mai rezistenți în fața acestui aflax emoțional, mai informați, mai pragmatici și mai pregătiți să privească optimist spre viitor. Femeile, pe de altă parte, sunt mai îngrijorate și mai reținute în ce privește construirea unui plan de adaptare. Persoanele care activează în producție, deși mai îngrijorate, sunt mai pragmatice și optimiste. În același timp, cei care lucrează sau au lucrat în domeniul serviciilor sunt îngrijorați și tensionați, dar au și sentimentul că se află într-o poziție privilegiată comparativ cu angajații din alte domenii.

În ceea ce privește nivelul de senioritate și modul în care sunt resimțite diferitele stări emoționale, putem vedea că cei aflați la început de carieră au trăiri mixte, nu neapărat pozitive (plictiseală, singurătate, impulsivitate), în timp ce persoanele cu o experiență de peste 5 ani sau aflate la nivel managerial se declară cu precădere pragmatice, chiar privilegiate (în cazul ultimei categorii).

Pentru viitor, cele mai stabile domenii sunt IT/ telecom, HR, marketing, căci angajații din aceste domenii nu intenționează să își caute un loc de muncă în perioada următoare, în timp ce angajații din contabilitate-financiar, transporturi, turism, call centers caută activ noi joburi, chiar și în afara domeniului în care lucrează în prezent.

Pe de altă parte, informațiile despre nivelul salariilor din piață (39%), existența cursurilor de perfecționare a abilităților profesionale (38%) și review-urile pozitive despre angajatori (33%) sunt cele mai importante trei aspecte pe care le pot adresa angajatorii care vor să atragă forța de muncă.

Proiect cofinanțat de Uniunea Europeană din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Schimbările ultimelor luni au pus o amprentă puternică pe piața muncii, care arată acum complet diferit față de începutul anului. Cel mai mult s-a simțit inversarea raportului de forțe dintre angajatori și candidați – dacă, până nu demult, primii erau cei care aveau dificultăți în a ocupa locurile de muncă disponibile, acum cererea din partea candidaților depășește cu mult oferta de joburi, arată o analiză eJobs.

Cu toate acestea, pentru a doua jumătate a anului, specialiștii în resurse umane se așteaptă la o reluare în forță a angajărilor, în multe cazuri, la un nivel similar cu anul trecut. "De altfel, de la o săptămână la alta vedem semne ale revenirii, mai ales pe măsură ce se anunță redeschiderea câte unui alt sector de activitate, precum horeca sau retailul din centrele comerciale – ambele zone fiind, în mod tradițional, mari angajatori la nivel național. Numai în luna mai au fost postate aproximativ 40.000 de joburi noi pe platforma noastră, pentru toate domeniile. Deci, reîncep angajările, numai că, spre deosebire de anul trecut, nu mai sunt căutate absolut toate categoriile de candidați, ci doar anumite profile. Cel puțin pentru o perioadă", spune Bogdan Badea, CEO eJobs România. Astfel, întrebați care cred că vor fi specializările de care va fi cea mai mare nevoie în următorul an, reprezentanții departamentelor de resurse umane care au participat la cel mai recent survey derulat de eJobs au spus că, fără nicio îndoială, **cei mai căutați vor fi IT-iștii**. Cei care au **experiență în e-commerce și digital, retail, automatizări și medicină** vor fi alte categorii de candidați care nu vor avea probleme în găsirea unui loc de muncă. Pe de altă parte, cei care au experiență în jurnalism, în domeniul juridic, în industria de confecții și textile sau în imobiliare fie vor trebui să aștepte mai mult decât de obicei până când își vor găsi un nou job, fie vor trebui să facă reconversie profesională. Dincolo de specializările de care va fi cea mai mare nevoie în piață, recrutorii spun că, mai mult decât oricând, în decizia de angajare vor conta abilități precum *rezolvarea situațiilor complexe, adaptabilitate, capacitatea de a lua decizii rapid sau aptitudinile digitale*. Se constată o responsabilizare a celor care vor să-și găsească un loc de muncă – candidații vin mai informați la interviuri, rata de neprezentare la o întâlnire de angajare a scăzut, iar tinerii nu mai amână primul job și caută să se angajeze cât mai repede.

Proiect cofinanțat de Uniunea Europeană din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Piața muncii încă se resimte după impactul generat de criza ultimelor 6 luni, însă treptat recrutările încep să își revină, în septembrie platforma eJobs înregistrând 31.000 de joburi noi, dar și 1,4 milioane de aplicări din partea candidaților.

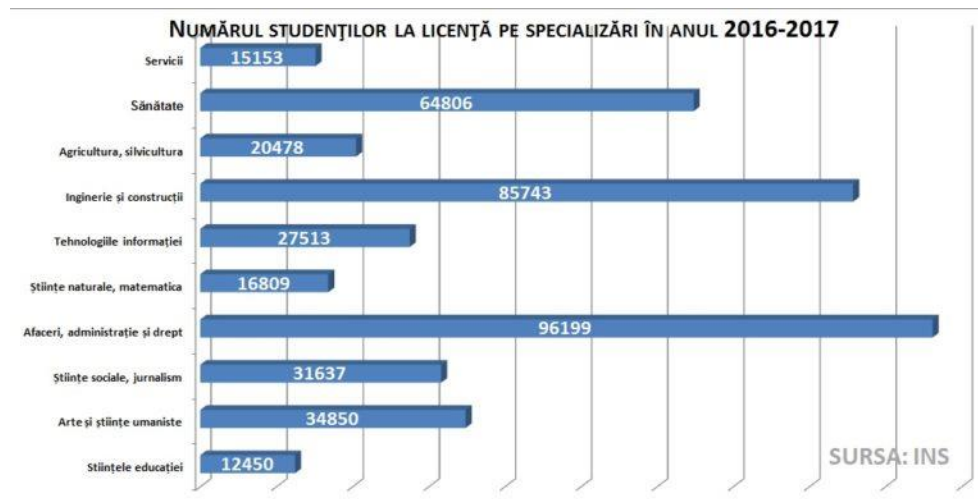
România va avea nevoie de 3,8 milioane de specialiști până în anul 2030, exact în domeniul în care în prezent pregătirea este deficitară, iar școala nu produce suficienți absolvenți. Asta arată graficul de prognoză a aptitudinilor (skills forecast) al CEDEFOP, Centrul European pentru Dezvoltarea Învățământului Vocațional. Un exemplu de nevoie a pieței muncii, necorelată cu piața educațională de programe și specializări, este cel al profesorilor.

“Uitându-ne spre viitor, vor fi creșteri modeste ale numărului de angajați, dar nivelul angajărilor din 2030 este așteptat să rămână sub anul 2008, adică sub nivelul de dinainte de criză. Cele mai mari creșteri vor fi în serviciile profesionale, îngrijire socială și sănătate, precum și în educație. Cele mai multe oportunități de joburi vor fi pentru muncitorii calificați din agricultură și pentru profesioniștii din domeniile juridic și social”, precizează specialiștii CEDEFOP.

În anul școlar 2016-2017 la specializările din spectrul Științelor pentru educație erau înscriși la cursurile universitare de licență 12.450 de studenți. Cel mai mic număr dintre toate celelalte specializări. Cei mai mulți erau la specializarea Afaceri, administrație, drept, 96.199 de studenți, arată datele INS.

Proiect cofinanțat de Uniunea Europeană din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

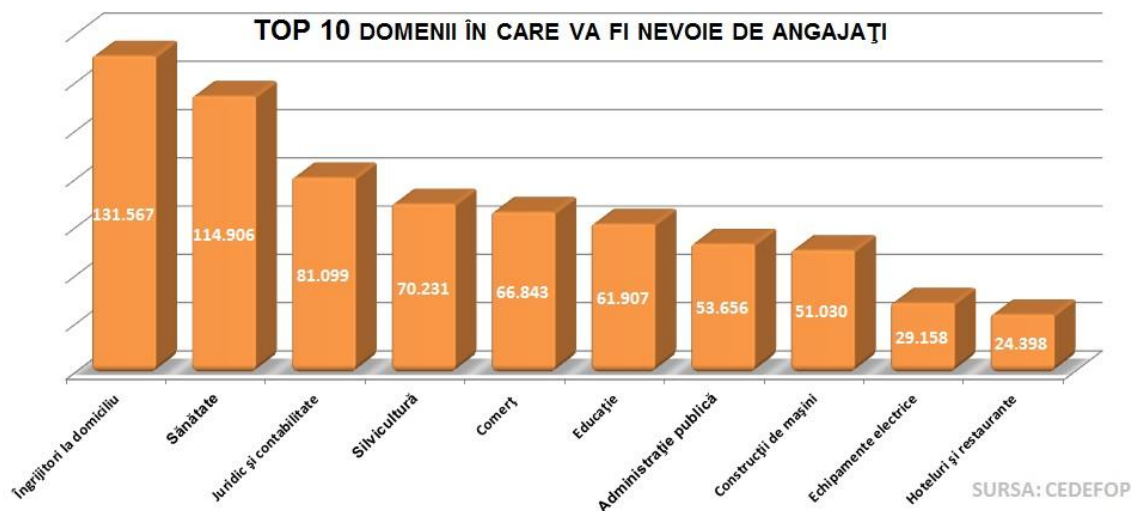
Calificații în agricultură

Din cele 3.813.239 de oportunități de joburi prognozate pentru 2030, cele mai multe, 949.486, sunt pentru “lucrători agricoli calificați” (Market-oriented skilled agricultural workers), potrivit studiului citat. Profesorii ocupă locul al 7-lea după numărul acestor oportunități, cu peste 151 de mii de joburi prognozate până în 2030.

Topul celor 10 domenii în care specialiștii CEDEFOP prognozează că va fi nevoie de angajări este condus de lucrătorii sociali și îngrijitorii la domiciliu. Una dintre explicații ar putea fi că în anul 2030 generația de crețe (cei care acum au 46-51 de ani, născuți între 1967 și 1972) va începe să iasă la pensie. Asta va însemna un adevărat val de 3 milioane de pensionari, adăugat celor 5 milioane existenți, într-o perioadă de timp de 3-5 ani. Potrivit graficului de mai jos, în 2030 va fi nevoie de cel puțin 61 de mii de angajați în Educație, mai mulți decât în Administrația publică, Industrie și Horeca.

Proiect cofinanțat de Uniunea Europeană din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

“România a trecut, de la începutul acestui secol, printr-o scădere a numărului salariaților și angajaților. Acest fapt este explicabil prin rata ridicată a persoanelor inactice din punct de vedere economic, rată foarte mare mai ales în rândul persoanelor în vârstă de muncă. Tot un motiv important ar fi și numărul mare al lucrătorilor pe cont propriu în agricultura de subzistență. Iar migrația forței de muncă (cea mai mare din Europa), a adus cea mai mare pierdere a capitalului uman. În mod similar, majorarea ratei abandonului școlar a afectat și ea foarte mult competitivitatea capitalului uman al României”, potrivit sursei citate.